

รหัสโครงการ	RDG62T0086
ชื่อเรื่องการวิจัย	ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรที่มีต่อเกษตรกรชาวไร่อ้อยเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านผลผลิตอ้อยเข้าสู่โรงงานน้ำตาล
คณะผู้จัดทำ	ดร.พงศ์ภัค บานชื่น และคณะ
แหล่งทุน	สำนักประสานงานชุดโครงการวิจัยด้านอ้อยและน้ำตาล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาบทบาททางด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ของโรงงานน้ำตาลที่มีต่อเกษตรกรชาวไร่อ้อย (2) เพื่อศึกษาผลของบทบาททางด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงงานน้ำตาลที่มีต่อความเสี่ยงของผลผลิตอ้อยของเกษตรกรชาวไร่อ้อย และ (3) เพื่อเปรียบเทียบผลของการแสดงบทบาททางด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงงานน้ำตาลที่มีต่อเกษตรกรชาวไร่อ้อย โดยได้ทำการศึกษากับโรงงานน้ำตาลและเกษตรกรชาวไร่อ้อย ในจังหวัด นครสวรรค์ ขอนแก่น และสุพรรณบุรี ซึ่งได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ตัวแทนจากโรงงานน้ำตาลและกลุ่มเกษตรกรชาวไร่อ้อย และการสำรวจด้วยแบบสอบถามเพื่อขยายผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์ไปยังกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

สำหรับผลการวิจัยพบว่า การดำเนินกิจกรรม CSR ที่สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรนั้นจำเป็นที่จะต้องประกอบไปด้วยการดำเนินกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้ง 3 ส่วน ดังนี้ (1) การทำชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่ที่โรงงานน้ำตาลตั้งอยู่ (2) การพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของไร่อ้อย และ (3) การพัฒนาเกษตรกรและชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และจะต้องมีการวางแผนการบูรณาการดำเนินงานเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกษตรกรมีความพร้อมและความสามารถในการรับมือกับทุกสถานการณ์ จึงจะทำให้เกิดความพึงพอใจและผลลัพธ์ที่ดีต่อเกษตรกรได้ ในขณะที่เกษตรกรชาวไร่อ้อยที่เข้าร่วมกิจกรรม CSR ที่จัดขึ้นโดยโรงงานนั้นจะมีผลผลิตตรงตามเป้าหมายที่วางไว้มากกว่าเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกับโรงงาน

ด้านของความเสี่ยงในการจัดหาอ้อยที่โรงงานน้ำตาลกำลังเผชิญอยู่ในปีพ.ศ. 2562 นั้นพบว่าประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต (2) ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผลผลิต (3) ความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการจัดการแฉะคอยของโรงงาน และ (4) ความเสี่ยงในการเกิดหนี้เสียของเกษตรกรชาวไร่อ้อย ทั้งนี้ การวิเคราะห์แนวทางในการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมภายใต้ความเสี่ยงในการจัดหาอ้อยของโรงงานน้ำตาล แสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงในปีพ.ศ. 2562 ของโรงงานน้ำตาลมุ่งเน้นไปที่การออกแบบกิจกรรม CSR เพื่อป้องกันความเสี่ยงก่อนที่จะเกิดขึ้นเป็นหลัก (Proactive Management) อย่างไรก็ตาม พบว่า โรงงานน้ำตาลส่วนใหญ่ยังไม่มีแนวทางสำหรับการบริหาร

จัดการความเสี่ยงหลังเกิดความเสี่ยง (Crisis Management) ที่ชัดเจนมากนัก ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการรับมือกับความเสี่ยงในกลุ่ม Unknown-Unknown เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ เพื่อบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น และนำไปสู่การฟื้นตัวของเกษตรกรชาวไร่อ้อยเพื่อให้สามารถกลับมาดำเนินงานภายใต้สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว

คำสำคัญ: ความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดการความเสี่ยงในการจัดหา อุตสาหกรรมอ้อย

Project Code	RDG62T0086
Project Name	Corporate social responsibility on sugar farmers for supply risk management of the sugar manufacturer
Research Team	ดร.พงศ์ภัค บานชื่น และคณะ
Funding Agency	สำนักประสานงานชุดโครงการวิจัยด้านอ้อยและน้ำตาล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

Abstract

This research uses a mixed method. The purpose of this research aims to (1) examine the role of Corporate Social Responsibility (CSR) of sugarcane companies to sugarcane farmers (2) examine the result of the role of Corporate Social Responsibility of sugarcane companies to sugarcane farmers production risk and (3) compare the result of the role of Corporate Social Responsibility on sugarcane farmers. This research examines both sugarcane companies and sugarcane farmers in three different provinces - Nakhonsawan, Khon- Kaen and Suphanburi. An in-depth interview is implemented to gather information on both sugarcane companies and sugarcane farmers. Questionnaire survey is also used to infer the interview results to the more massive amount of sample.

The results indicate that CSR activities that are able to meet the needs of farmers should cover all three activities which consist of (1) Community relationship around the location of the sugarcane companies (2) Development of efficiency and effectiveness in sugarcane and (3) Development of farmers and society for Self-sustainability. Moreover, the companies have to plan and integrate these activities systematically so that farmers will be ready and able to handle every situation; eventually, there will be excellent satisfaction for the farmers. Meanwhile, sugarcane farmers who participate in CSR activities held by the company, they will meet their productivity plans rather than those who do not participate in these activities.

In terms of the risk of sugarcane supply, the companies are experiencing four issues which are (1) risk in production volume (2) risk in production quality (3) risk in queuing management and (4) risk in bad debt of sugarcane farmers. Furthermore, the analysis of the

guidelines on Corporate Social Responsibility under sugarcane supply risks reveals that risk management that companies use currently, focuses on the design of social responsibility activities which involves proactive management. However, most sugarcane companies do not have sufficient guidelines to deal with Crisis Management which is the key guideline to handle Unknown-unknown risk such as natural disasters. If companies have the plan, it can relieve the damage and lead to the recovery of sugarcane farmers' conditions so that they are able to resume farming under normal situations.

Keyword: Corporate Social Responsibility, Supply Risk Management, Sugarcane Industry.